

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінагрополітики, на 16 серпня 2021 року в Україні зібрано 45,7 млн. тонн ранніх зернових з 10,4 млн. га при середній врожайності 43,9 ц/га. Зокрема, намолочено 33 млн. тонн пшениці, 10,2 млн. тонн ячменя й 582 тис. тонн гороху. Продовжується збирання гречки – намолочено 62,36 тис. тонн, середня врожайність становить 13,4 ц/га, проса зібрано 119,8 тис. тонн (23,5 ц/га). Також з 1,5% збиральної площі намолочено 407 тис. тонн кукурудзи при середній врожайності 48 ц/га;
- За даними Держмитслужби, станом на 17 вересня з України від початку 2021/22 МР експортовано 11,366 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 1,04 млн. тонн більше ніж на аналогічну дату минулого сезону. Поставки пшениці склали 6,753 млн. тонн (-288 тис. тонн), ячменю – 3,169 млн. тонн (+523 тис. тонн), жита – 21,5 тис. тонн (+20 тис. тонн), кукурудзи – 1,391 млн. тонн (+779 тис. тонн). Крім того, за кордон поставлено 29,9 тис. тонн борошна зернових культур (у т. ч. 29,6 тис. тонн пшеничного), що на 14,8 тис. тонн Згідно з оперативними даними, станом на 16 вересня в Україні озимими зерновими було засіяно 356,2 тис. га, що становить 7% до прогнозованої площі. Основну частину засіяної площі становила пшениця - 331,2 тис. га, озимим ячменем засіяно 10,1 тис. га, озимим житом - 14,8 тис. га;
- Мито на експорт російської пшениці з 22 вересня знизиться з поточних \$52,5 до 50,9 \$/тонна, свідчать дані Мінсільгоспу РФ. На ячмінь мито знизиться з \$33,1 до 31 \$/тонна, а на кукурудзу - з \$49 до 47,8 \$/тонна. Нові ставки будуть діяти до 28 вересня;
- Уряд Марокко з 1 листопада може обнулити ввізне мито на пшеницю, що має забезпечити достатній рівень пропозиції зернової на внутрішньому ринку та стабілізувати ціни на неї в умовах зростання світових. У травні цього року імпортер мито на пшеницю в країні було збільшене до 135% з метою захисту місцевих аграріїв;
- За інформацією Зернової біржі Буенос-Айреса, станом на 15 вересня аргентинські фермери засіяли кукурудзою 2,3% від запланованої площі. Очікується, що площі під зерновою будуть збільшені у порівнянні з минулим роком на 0,5 млн. га - до 7,1 млн. га, що за умови сприятливих умов дозволить зібрати рекордний урожай - 55 млн. тонн;
- Згідно з даними статистики, в період 1-8 вересня в порти Єгипту значно збільшилися поставки пшениці - до 755,3 тис. тонн, що можна порівняти з результатами всього попереднього місяця (у серпні - 877,8 тис. тонн). Основні обсяги зернової були поставлені з Росії (347,8 тис. тонн), України (281,4 тис. тонн) та Румунії (126 тис. тонн);
- 10 вересня Саудівське агентство із закупівлі зерна (SAGO) закупило на міжнародному тендері 382 тис. тонн борошномельної пшениці довільного походження з протеїном 12,5% за середньою ціною 355,68 \$/тонна C&F;
- 16 вересня Міністерство торгівлі Йорданії закупило на тендері 120 тис. тонн фуражного ячменю за ціною 315 \$/тонна C&F з поставкою в першій половині січня і 319,25 \$/тонна C&F з поставкою в першій половині лютого;
- Державне агентство Туреччини із закупівель ТМО оголосило про проведення 21 вересня чергового тендеру на закупівлю 260 тис. тонн ячменю.

Динаміка міжнародних ринків

Відразу два європейські агентства минулого тижня понизили прогнози виробництва пшениці у поточному 2021/22 МР в ЄС через зменшення врожайності у ключових країнах-виробниках – Франції, Німеччині й Польщі. Так, Socerag знизив оцінку врожаю зернової до 128,6 млн. тонн, що на 2,4 млн. менше попередньої. На ті ж 2,4 млн. тонн знизив оцінку й Strategie Grains, хоча їх поточний прогноз дещо вищий – 129,1 млн. тонн.

Разом зі зменшенням прогнозів виробництва пшениці, які своєю чергою оголосили Мінсільгосп Франції й Статистичне Бюро Канади, а також активізацією експортних продажів зернової США, біржові ціни на пшеницю почали зростати, зачепивши й спотові ринки. Пшеничні ціни потягнули за собою й ціни на кукурудзу. Додатковим чинником підтримки для останньої стали погодні умови – через дощі в Південній Америці, США, ЄС, Україні та Росії збирання зернової уповільниться, що призводить до зменшення поточного обсягу пропозиції.

Отже, на СВOT в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, середня ціна якого минулого понеділка, 13 вересня, становила 252,43 \$/тонна, до кінця тижня суттєво подорожчав – аж до 260,37 \$/тонна. На EURONEXT в Парижі ціна грудневого пшеничного контракту також помітно зросла: стартувавши в понеділок зі 239 €/тонна, у п'ятницю, 17 вересня, його ціна склала вже 247,75 €/тонна.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	298	304	299	306
Пшениця 11,5% пр.	293	299	295	300
Пшениця фуражна	282	286	284	288
Ячмінь	254	260	258	263
Кукурудза	259	263	261	265

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	242	245	242	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

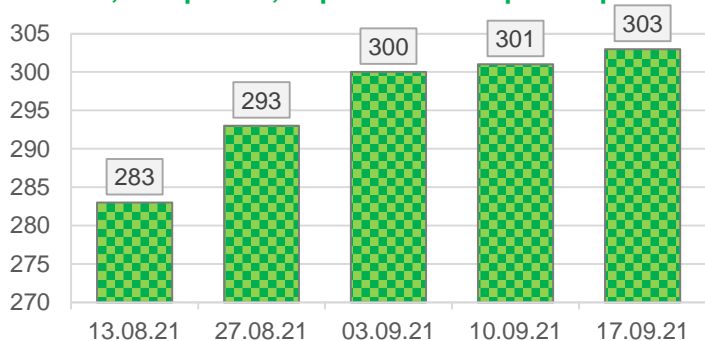
Своєю чергою грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT минулого тижня подорожчав зі 202,04 \$/тонна у понеділок до 207,55 \$/тонна в останній робочий день тижня. На EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням у листопаді, яка 13 вересня становила 211,75 €/тонна, у п'ятницю, 17 вересня, зросла до 218 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	240	243	242	245
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

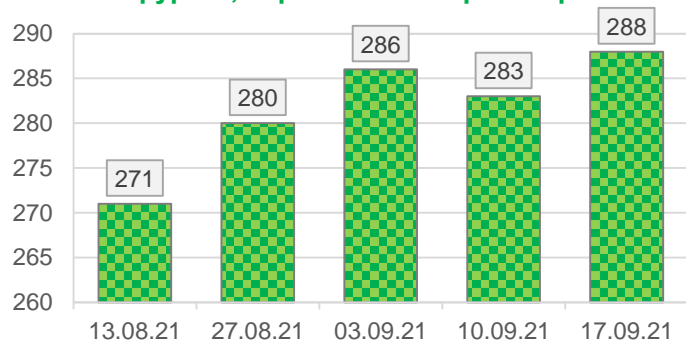
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки жовтень/грудень 2021 року

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	300	305	303	0,7%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	294	299	297	0,7%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	286	290	288	1,6%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	333	337	335	7,5%
Пшениця SRW, США NOLA	299	303	301	2,4%
Пшениця Superior, Франція Rouen	303	308	306	4,1%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	301	307	304	0,5%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	301	306	304	-1,3%
Ячмінь, Україна Чорне море	251	255	253	-3,6%
Ячмінь, Франція Rouen	278	280	279	3,7%
Кукурудза, Україна Чорне море	260	264	262	1,4%
Кукурудза, США NOLA	274	278	276	5,7%
Кукурудза, Франція Rouen	276	279	278	3,4%
Кукурудза, Румунія Constanța	263	266	265	0,8%
Кукурудза, Росія Чорне море	263	266	265	1,1%

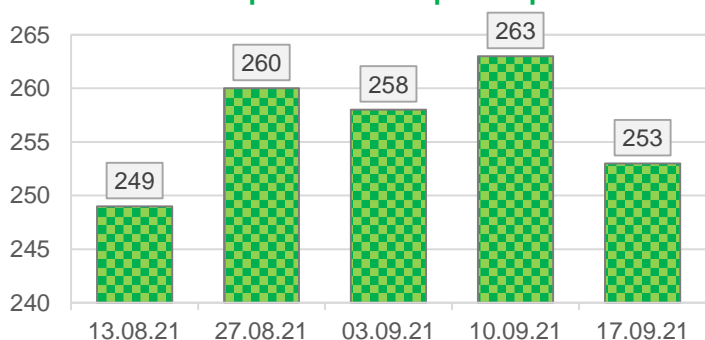
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

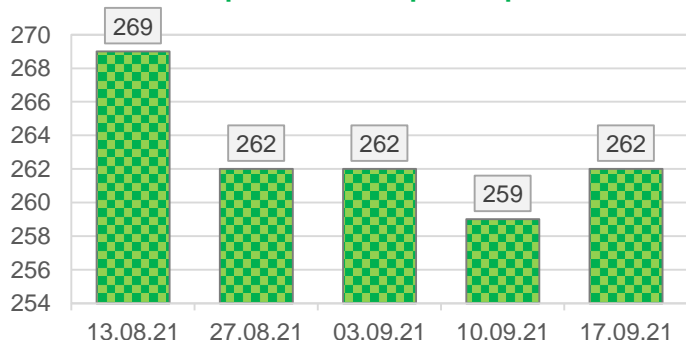
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

Минулого тижня маятник цін на основні зернові культури на внутрішньому ринку хитнувся в зворотній бік. Після значного здешевлення в попередньому періоді, ціни на пшеницю повністю відновили втрачені позиції, а ціни на ячмінь і кукурудзу зросли в портах.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», протягом вказаного періоду ціни попиту трейдерів і експортерів на продовольчу пшеницю зросли в середньому на 75 грн./тонна на базисі елеваторів і до 100 грн./тонна в портах. При цьому фуражна зернова подорожчала на 100 грн./тонна EXW і 50 грн./тонна СРТ-порт. З одного боку, приводом для цього стало подорожчання експортної пропозиції пшениці на базисі FOB, де воно склало 2-5 \$/тонна у порівнянні з цінами попереднього тижня. З іншого, зниження цін попиту на зерно завжди призводить до скорочення пропозиції. І хоча цього разу продажі пшениці аграріями були досить активними через розпочату кампанію зі збирання кукурудзи і необхідність для виробників звільнювати для неї місця зберігання, тим не менш підприємства, які володіють достатніми складськими потужностями, стримували продажі. Таким чином, на тлі достатньо активного попиту з боку імпортерів, торгові компанії були вимушені підвищувати власні закупівельні ціни, аби накопичити необхідні для відвантажень обсяги.

Також в середньому на 50 грн./тонна в портах збільшилися ціни попиту на ячмінь і кукурудзу, що також було викликане потребою трейдерів і експортерів у збереженні стабільних обсягів контрактації зерна.

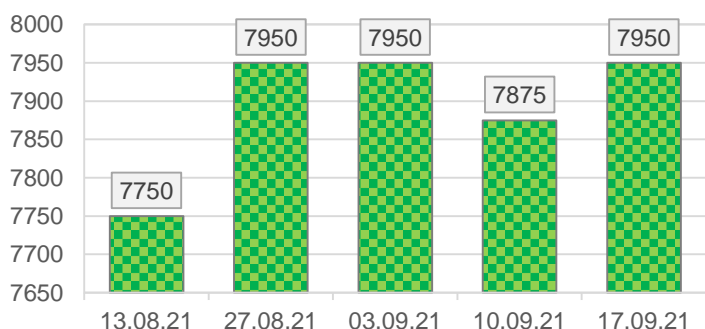
Ситуація у секторі переробників минулого тижня розвивалася в фарватері загального ринку. Динаміка цін попиту на основні зернові на базисі СРТ-підприємство відповідала тим самим тенденціям, що і на базисі лінійних елеваторів: переробники в середньому на 50 грн./тонна підвищили ціни попиту на продовольчу пшеницю, тоді як ціни на фуражне зерно залишилися на колишньому рівні.

При цьому ціни на продукти переробки пшениці – борошно і висівки – після попереднього суттєвого зростання минулого тижня залишилися без змін, аби дати змогу покупцям адаптуватися до їх нового рівня. Однак при подальшому здороженні сировини ціни на борошно і висівки теж неминуче зростатимуть.

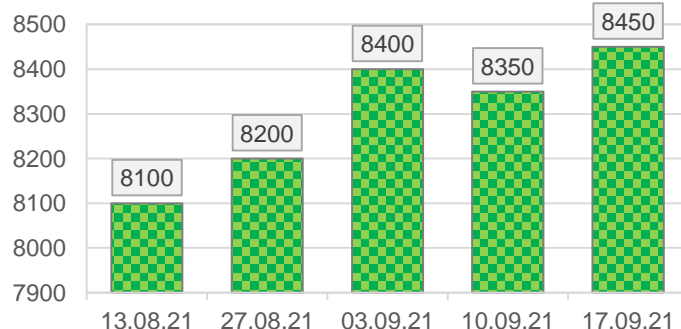
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7500	8150	7950	1,0%
Пшениця 11,5%	7450	8100	7900	1,0%
Пшениця фураж	7200	7850	7650	1,3%
Кукурудза	6700	7050	6800	0,0%
Ячмінь	6400	6850	6700	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7750	8150	8000	0,6%
Пшениця 11,5%	7700	8100	7950	0,6%
Пшениця фураж	7400	7800	7600	0,0%
Кукурудза	6800	7300	7000	0,0%
Ячмінь	6600	7000	6700	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8300	8600	8450	1,2%
Пшениця 11,5%	8250	8550	8400	1,2%
Пшениця фураж	7900	8400	8050	0,6%
Кукурудза	7100	7600	7350	0,7%
Ячмінь	7000	7500	7200	0,7%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10500	11000	10950	0,0%
Борошно, перший сорт	10200	10800	10700	0,0%
Висівки пшеничні	5100	5800	5350	0,0%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10600	11600	11000	0,0%
Борошно, перший сорт	10300	11300	10750	0,0%
Висівки пшеничні	5200	5900	5400	0,0%

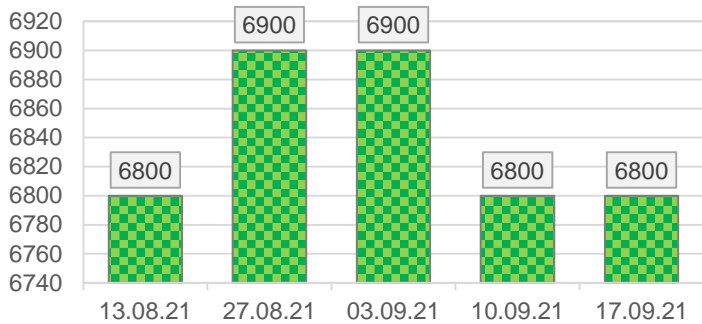
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

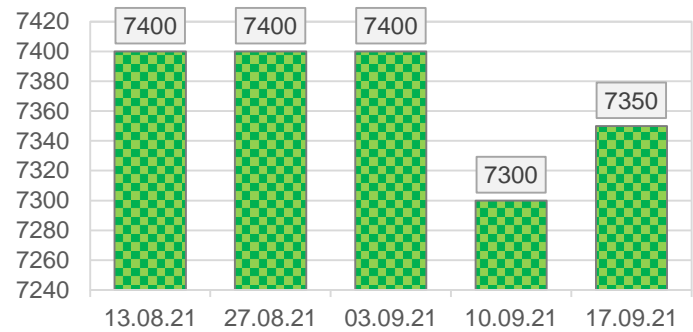
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

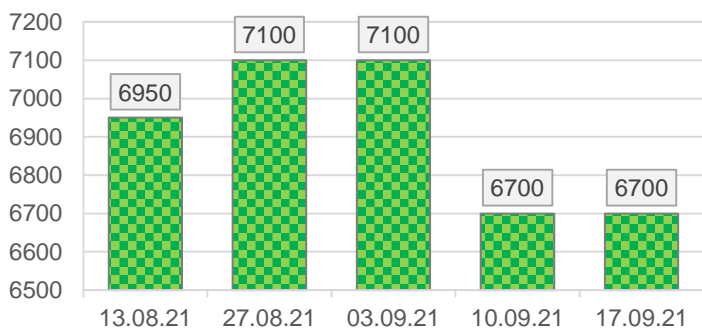
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

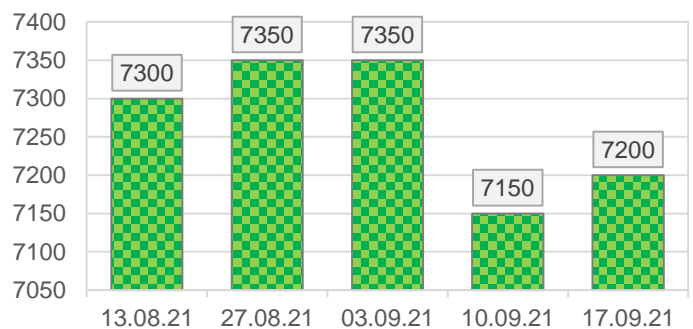
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Минулий тиждень попри подальше просування збиральної компанії круп'яних культур так і не вніс будь-якого помітного поживлення на ринок нішевого зерна. Разом з тим, попит на ці культури з боку експортерів зростає, свідченням чому стало підвищення цін попиту на овес і просо в портах.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», минулого тижня закупівельні ціни на просо на базисі СРТ-порт зросли в середньому на 100 грн./тонна. На ту ж суму подорожчав і овес, і це перше подорожчання, яке ми зафіксували за досить тривалий час.

Окрім вівса і проса минулого тижня вчергове додали і ціни на горох. На базисі лінійних елеваторів зернобобова подорожчала в середньому на 100 грн./тонна, а в портах – на 200 грн./тонна.

Ціни на жито минулого тижня знову залишилися без змін. Також в очікуванні початку збору у стані невизначеності поки перебувають і ціни на сорго.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	4900	5350	5000	0,0%
Горох	8600	9000	8800	1,1%
Овес	4900	5400	5300	0,0%
Просо	5700	6500	6300	0,0%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5300	5600	5500	0,0%
Горох	8700	9300	9000	0,0%
Овес	5850	6300	5900	0,0%
Просо	6800	7100	7000	0,0%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	5200	5700	5600	0,0%
Горох	8900	9700	9500	2,2%
Овес	5900	6350	5950	1,7%
Просо	6900	7400	7100	1,4%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д